

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR REVOLUT BANK UAB GINČO NAGRINĖJIMO**

2024-06-21 Nr. 429-135
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) prašymą išnagrinėti tarp jo ir *Revolut Bank UAB* (toliau – bankas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2023 m. lapkričio 14 d. pareiškėjas ir bankas sudarė mokėjimo paslaugų teikimo sutartį, kurios pagrindu pareiškėjui buvo atidaryta mokėjimo sąskaita (toliau – Sąskaita) ir teikiamos kitos mokėjimo paslaugos.

2024 m. kovo 7–10 d. pareiškėjas iš Sąskaitos atliko trims fiziniams asmenims (toliau – Gavėjai) penkis mokėjimus, kurių bendra suma 2 698 Eur¹ (toliau – Ginčijami mokėjimai).

2024 m. kovo 10 d., po to, kai buvo įvykdytas paskutinis Ginčijamas mokėjimas, pareiškėjas pranešė bankui, kad tapo sukčiavimo auka, ir pareikalavo grąžinti Ginčijamų mokėjimų sumas, tačiau bankas šio reikalavimo netenkino.

Nesutikdamas su banko sprendimu, pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką. Pareiškėjas reikalavo, kad bankas grąžintų jam Ginčijamų mokėjimų sumas. Pareiškėjas paaiškino, kad priėmė per platformą *TikTok* gautą darbo pasiūlymą ir pirmuosius Ginčijamus mokėjimus atliko turėdamas tikslą įvykdyti tariamo darbdavio jam pavestas užduotis, o vėlesnius – siekdamas susigrąžinti jam priklausančias lėšas, tačiau, kai tariamas darbdavys paprašė papildomai pervesti dar 10 000 Eur, suprato buvęs apgautas.

Atsiliepime bankas nurodė nesutinkantis su pareiškėjo reikalavimu ir prašė jį atmesti. Bankas teigė tinkamai įvykdęs paties pareiškėjo inicijuotus ir autorizuotus Ginčijamus mokėjimus, todėl neturintis pareigos grąžinti pareiškėjui jų sumų.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą, Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Ginčas kilo dėl banko atsisakymo grąžinti pareiškėjui Ginčijamų mokėjimų sumas (iš viso 2 698 Eur) pagrįstumo.

Ginčo šalis sieja sutartiniai mokėjimo paslaugų teikimo santykius. Mokėjimo paslaugų teikėjų veiklą, mokėjimo paslaugų teikimą, mokėjimo operacijų autorizavimą ir vykdymą, mokėjimo paslaugų vartotojų ir mokėjimo paslaugų teikėjų teises ir pareigas, susijusias su mokėjimo paslaugomis, kai mokėjimo paslaugų teikimas yra verslas, reglamentuoja Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymas.

Tarp šalių nėra ginčo dėl Ginčijamų mokėjimų autorizuotumo, todėl šių mokėjimų autorizavimo aplinkybės toliau sprendime nebus plačiau analizuojamos, laikant Ginčijamus mokėjimus autorizuotais.

Siekiant išspręsti šalių ginčą ir įvertinti pareiškėjo reikalavimo bankui pagrįstumą, Lietuvos

¹ 80, 258, 528, 900 ir 932 Eur.

banko nuomone, būtina nustatyti, ar bankas turi pareigą gražinti pareiškėjui Ginčijamų mokėjimų sumas.

Vien aplinkybė, kad pareiškėjas dėl nuo jo paties priklausiusių aplinkybių pasikloviė iš trečiųjų asmenų gautais pasiūlymais bei kita informacija ir, atlikęs Ginčijamus mokėjimus Gavėjams, suprato ir (arba) sužinojo tapęs sukčiavimo auka, savaime nereiškia, kad bankas privalo gražinti pareiškėjui Ginčijamų mokėjimų sumas.

Vertinant, ar bankui, kaip pareiškėjo mokėjimo paslaugų teikėjui, kilo pareiga gražinti pareiškėjui Ginčijamų mokėjimų sumas, svarbu pažymėti, kad mokėtojo tiesiogiai inicijuotos ir autorizuotos mokėjimo operacijos įvykdymo atveju mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas neturi pareigos gražinti mokėtojui įvykdytos mokėjimo operacijos sumos, nebent būtų nustatyta, kad mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas dėl nuo jo priklausiusių aplinkybių įvykdė šią mokėjimo operaciją netinkamai.

Mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas laikomas tinkamai įvykdžiusiu mokėtojo inicijuotą mokėjimo operaciją eurais, vykdomą į kitą Europos Sąjungos ir (arba) Europos ekonominės erdvės valstybę, kai perduoda mokėjimo operacijos sumą lėšų gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjui Mokėjimų įstatymo 46 straipsnio 1 dalyje² ir 50 straipsnio 1 ir 5 dalyse³ nustatyta tvarka ir terminais. Už mokėjimo operacijos sumos įskaitymą į lėšų gavėjo mokėjimo sąskaitą atsako lėšų gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjas (Mokėjimų įstatymo 46 straipsnio 4 dalis ir 51 straipsnio 1 ir 3 dalys).

Remiantis bylos duomenimis, mokėjimo nurodymus vykdyti Ginčijamus mokėjimus bankui tiesiogiai pateikė pats pareiškėjas. Šiais mokėjimo nurodymais pareiškėjas pavedė bankui nurašyti iš Sąskaitos Ginčijamų mokėjimų sumas ir pervesti jas į pareiškėjo nurodytas Gavėjų mokėjimo sąskaitas, atidarytas Portugalijoje įsteigtose finansų įstaigose (*Novo Banco S.A.* ir *Banco Comercial Portugês S.A.*).

Pretenzijų dėl to, kad Ginčijami mokėjimai buvo įvykdyti netinkamai, pareiškėjas bankui nereiškė. Iš byloje turimų duomenų matyti, kad bankas, kaip mokėtojo, t. y. pareiškėjo, mokėjimo paslaugų teikėjas, vykdė Ginčijamus mokėjimus, laikydamasis pirmiau nurodytų Mokėjimų įstatymo 46 ir 50 straipsnių nuostatų, todėl objektyvaus pagrindo teigti, kad Ginčijami mokėjimai galėjo būti įvykdyti netinkamai, nėra. Apie tai, kad Gavėjų finansų įstaigos ir patys Gavėjai gavo Ginčijamų mokėjimų sumas, liudija Banko pateikti vidaus sistemų išrašai ir Banko susirašinėjimo su Gavėjų finansų įstaigomis, vykusio jau įvykdžius Ginčijamus mokėjimus, kopijos.

Dėl Ginčijamų mokėjimų pareiškėjas pirmą kartą kreipėsi į banką po to, kai jie buvo įvykdyti, t. y. praleidęs Mokėjimų įstatymo 44 straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą⁴, per kurį pareiškėjas, kaip mokėtojas, turėjo teisę atšaukti Ginčijamų mokėjimų vykdymą. Nepaisydamas to, bankas dėjo pastangas padėti pareiškėjui atgauti Ginčijamų mokėjimų sumas ir tuo tikslu keletą kartų kreipėsi į Gavėjų finansų įstaigas dėl Ginčijamų mokėjimų sumų gražinimo, tačiau šios sumos dėl ne nuo banko priklausiusių aplinkybių nebuvo gražintos⁵. Gavėjams ir (arba) jų finansų įstaigoms negražinus bankui Ginčijamų mokėjimų sumų, bankas neturėjo ne tik pareigos, bet ir galimybės gražinti jų pareiškėjui.

Nenustačius aplinkybių, dėl kurių bankas turėtų gražinti pareiškėjui Ginčijamų mokėjimų sumas, pagrindo laikyti pareiškėjo reikalavimą bankui pagrįstu ir jį tenkinti nėra, todėl pareiškėjo reikalavimas yra atmestinas.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliam atsakymui į kiekvieną šalių argumentą ir (arba) teiginį⁶.

² Pagal Mokėjimų įstatymo 46 straipsnio 1 dalį, mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas turi užtikrinti, kad po mokėjimo nurodymo gavimo momento mokėjimo operacijos eurais, vykdomos į kitas valstybes nares, suma būtų įskaityta į lėšų gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjo sąskaitą ne vėliau kaip iki kitos darbo dienos pabaigos. Šis laikotarpis gali būti pratęstas viena darbo diena, kai mokėjimo operacija yra inicijuojama popieriniu dokumentu.

³ Vadovaujantis Mokėjimų įstatymo 50 straipsnio 1 ir 5 dalimis, mokėjimo nurodymas vykdyti mokėjimo operaciją laikomas tinkamai įvykdytu unikaliu identifikatoriumi nurodyto gavėjo ir (arba) jo mokėjimo sąskaitos atžvilgiu.

⁴ Remdamasis Mokėjimų įstatymo 44 straipsnio 1 dalimi, mokėtojas gali atšaukti mokėjimo nurodymą vykdyti mokėjimo operaciją iki to momento, kai mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas gauna šį mokėjimo nurodymą.

⁵ Finansų įstaiga *Banco Comercial Portugês S.A.* informavo banką, kad du iš Gavėjų nesutinka gražinti gautų trijų Ginčijamų mokėjimų sumų (iš viso 1 912 Eur), o finansų įstaiga *Novo Banco S.A.*, nors ir sureagavo į banko kreipimąsi, likusių dviejų Ginčijamų mokėjimų sumų (iš viso 786 Eur) negražino ir tokio negražinimo priežasčių nepaiškino.

⁶ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis